

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/43/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712208016
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:1712208016.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej navrhovateľa: T. K., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX, zastúpený advokátom: JUDr. Šimon Meliš, Bratislava, Partizánska 3, proti odporcovi: Ing. F. K., nar. XX.XX.XXXX, A. XXX, zastúpený splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Janka Sláviková, Bratislava - Ružinov, Staré záhrady 4818/24, o určenie výživného, na odvolanie navrhovateľa a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 13P 299/2012-167 zo dňa 18. februára 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 350,- eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa 10.05.2012. Zročné výživné od 10.05.2012 do 18.02.2013 v sume 2.700,- eur súd povolil odporcovi splatiť v 100,- eur v mesačných splátkach spolu s bežným výživným po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok. O trovách konania súd vyslovil, že rozhodne po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne citáciou § 62 ods. 1, 2, 4, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine a vecne tým, že vo veci bol súd toho názoru, že odporca je schopný na výživu navrhovateľa prispievať sumou 350 eur mesačne. Súd si osvojil závery rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v predchádzajúcom konaní, ktorý jednoznačne skonštatoval, že nemožno prihliadnuť na námietky odporcu že jeho finančná situácia je neuspokojivá, pretože pokiaľ podniká, cieľom podnikania je dosahovanie zisku. Skutočnosť, že sa odporca zamestnal na úväzok 20 hodín týždenne bolo potrebné vyhodnotiť v jeho neprospech, nakoľko má vedomosť o tom, že má vyživovaciu povinnosť a bolo potrebné usporiadať si svoje finančné pomery tak, aby bol schopný riadne zabezpečovať výživu navrhovateľa. Nakoľko odporcovi za obdobie od 10.5.2012 do 18.2.2013 vznikol dlh vo výške 2700,- eur, súd mu tento povolil splatiť v 100,- eur mesačných splátkach, pričom do zročného výživného započítal sumu 100,- eur, ktorú odporca navrhovateľovi zaplatil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu a to výlučne v rozsahu druhej výrokovej vety, teda vo výroku o určení zročného výživného za obdobie od 10.05.2012 do 18.02.2013 v sume 2.700,- eur, ktoré povolil zaplatiť v splátkach odporcovi 100,- eur spolu s bežným výživným po právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok. Domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že zročné výživné za obdobie od 10.05.2012 do vyhlásenia rozhodnutia bude odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a uplatnil si aj náhradu trov konania. Ako odvolací dôvod uviedol nepreskúmateľnosť určenia výšky zročného výživného ako aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia, ktorým súd povolil odporcovi splatiť zročné výživné v splátkach. Rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé ako prvostupňový súd dospel k sume 2.700,- eur ako k sume zročného výživného. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 73/2007. Za preskúmateľné považuje

aj rozhodnutie súdu o povolení splátok odporcovi. Poukázal na § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď súd vôbec neuviedol prečo nevyhovel návrhu navrhovateľa a nezaviazal odporcu zaplatiť zročné výživné do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ale ani to, prečo súd umožnil splatiť zročné výživné v splátkach. Kritériami pre toto posúdenie mali byť podľa súdnej praxe výška zročného výživného, platobná schopnosť odporcu a jeho snahu o splnenie záväzku prejavenej počas súdneho konania, možnosť navrhovateľa domáhať sa plnenia jednotlivých splátok ako aj skutočnosť, či by prípadné zdržanie sa jednotlivými splátkami nemalo príliš nepriaznivý dopad na osobné pomery navrhovateľa. S prihliadnutím na tieto hľadiská je odvolateľ presvedčený, že na priznanie výhody splátok odporcovi nebol v danom prípade dôvod. O tomto svedčí aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP 347/2011-559 zo dňa 03.05.2011. Ak sa prvostupňový súd priklonil k záveru, že si odporca svoje majetkové pomery spôsobil sám, nebol žiaden dôvod na to, aby odporcovi povolil výhodu splátok zročného výživného.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ako odvolací dôvod uviedol, že prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľ sa vyjadril k navrhovateľom predloženému prehľadu priemerných mesačných nákladov. Náklady na stravu uviedol vo výške 240,- eur, ktoré považuje odporca za premrštené, náklady na oblečenie a obuv sú nadsadené, pričom žiadne doklady o kúpe oblečenia predložené neboli, hygienické potreby sú nadsadené, pretože sú uvedené vo výške 20,- eur mesačne, školské potreby sú uvedené duplicitne a nie sú zdokladované. Zároveň odporca namietal aj výšku poplatku za internet 20,- eur mesačne, ktorý je vysoký. Pri cestovnom nie je uvedené či ide o týždenný alebo mesačný lístok, ani priemerný počet ciest do školy. Šport a kultúra neboli zdokladované žiadnou členskou registráciou ani permanentkou a doučovanie z matematiky je tiež uvedené duplicitne a nie je zdokladované. Náklady na bývanie obsahujú položky, ktoré nemajú byť započítané do výšky výživného, ide o SIPO, daň z nehnuteľností, komunálny odpad, poistenie domácnosti. V tejto súvislosti dôvodil, že tretinu nákladov na nájomné treba vydeliť dvomi, pretože obaja rodičia spolu znášajú náklady na bývanie pre navrhovateľa. Výdavok na bicykel nie je zdokladovaný a bicykel nie je nevyhnutná životná potreba navrhovateľa. Plánované výdavky na notebook nie sú nevyhnutné, nakoľko v škole má možnosť navrhovateľ využívať bezplatne výpočtovú techniku aj internet. Doučovanie z fyziky je tiež uvedené duplicitne. Súd nepreskúmal oprávnenosť nákladov navrhovateľa, pričom má za preukázané mesačné náklady navrhovateľa, ktoré aj vydokladoval. Súd sa nezaoberal dôkazmi odporcu, ktoré preukazujú finančnú situáciu a majetkové pomery, nebral do úvahy skutočnosť, že odporca spláca úver z roku 2005 vo výške 1.300.000,- Sk. Súd opomenul skutočnosť, že suma 350,- eur bola určená a vzťahovala sa na obdobie rokov 2008-2010, pričom v priebehu rokov 2011-2012 došlo k zmene finančných a majetkových pomerov na strane odporcu. U odporcu vzrástli náklady na bývanie a dopravu. Odporca je v zamestnaneckom pomere a ako konateľ spoločnosti je odmeňovaný na základe dosiahnutých výsledkov, ktoré v súčasnosti neumožňujú dosiahnutie zisku a túto skutočnosť súd nezobral do úvahy. Zároveň namieta nesprávne právne posúdenie veci, pokiaľ súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného v predchádzajúcom konaní ako bolo uvedené v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP 374/2011 z 03. mája 2011, pretože predmetný návrh predstavuje nový návrh, v ktorom nemožno vychádzať z dôkazov a skutkového stavu, ktorý bol vykonaný v predchádzajúcom konaní. Odporca mal k 25.08.2009 živnostenskú činnosť pozastavenú z dôvodu straty zákaziek a žiaden príjem okrem príjmu zo závislej činnosti nemá. Žije v regióne, kde je veľmi ťažké nájsť zamestnanie, o čom predložil aj prehľad pracovných ponúk z internetového portálu. Dôsledkom neprimerane určeného výživného v predchádzajúcom konaní bol odporca nútený 31.10.2011 ukončiť nájomný vzťah ku garsónke, ktorú si prenajal od obce Diakovce, odvtedy býva odporca u sestry alebo u iného súrodenca podľa možnosti, pričom tento stav je neudržateľný. Na druhej strane navrhovateľ užíva celý byt vo Vištuku. Súčasne sociálna situácia odporcu je diametrálne odlišná ako bola v čase rozhodovania Krajského súdu v Bratislave a preto musí byť posúdená podľa aktuálnej situácie. Odvolateľ poukázal na § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pričom v prípade matky navrhovateľa je rozdielna starostlivosť o maloleté dieťa a plnoleté dieťa a z tohto hľadiska nie je dôvod zaťažovať odporcu sumou vyššou ako polovica na výživnom, pričom odporcovi je odopreté právo osobnej starostlivosti o navrhovateľa.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne a žiadal ponechať v platnosti časť rozsudku, ktorým sa umožňuje odporcovi zročné výživné splatiť v mesačných splátkach vo výške 100,- eur a nepriznať náhradu trov konania vo výške 4.748,93 eur, ktorú právny zástupca nevyčíslil. Navrhol rozhodnúť o trovách konania tak, že náhrada trov konania sa navrhovateľovi ani odporcovi nepriznáva, pretože ide o spor, ktorý sa mohol vyriešiť dohodou. Navrhovateľ opomenul, že zročné výživné od predchádzajúceho rozhodnutie vo výške 7.514,61 eur zaplatil odporca pôžičkou, ktorú mu poskytol Ing. S. D. v júli 2011. Odporcovi sa však zvýšili vlastné životné náklady na bývanie a dopravu. Navrhovateľ je plnoletý, žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá má taktiež vyživovaciu povinnosť, má možnosť študovať diaľkovo, požiadať o štipendium a taktiež si môže časť finančných prostriedkov zabezpečiť brigádnickou činnosťou.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že považuje za nedôvodné rozporovanie výdavkov navrhovateľa. Pokiaľ sa súd nezaoberal dôkazom o splácaní úveru z roku 2005 vo výške 1.300.000,- Sk považuje za potrebné uviesť, že odporca takýto dôkaz do skončenia dokazovania nenavrhol vykonať, ani sa o tejto pôžičke nezmienil. Ak odporca ukončil nájom bytu v Diakovciach, zanikla mu povinnosť platiť nájomné a úhrady za služby spojené s užívaním tohto bytu, teda jeho majetkové pomery sa zlepšili. Zdôraznil, že na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sa vzťahovalo aj na 15 mesačné obdobie plnoletosti navrhovateľa. Okrem ukončenia nájmu bytu v Diakovciach, odporca neuvádza v čom sa zmenili jeho finančné a majetkové pomery v porovnaní s jeho pomermi v čase rozhodovania Krajského súdu v Bratislave. S pôžičkou od Ing. S. D. z roku 2005 sa už vysporiadal Krajský súd v Bratislave, ktorý konštatoval, že úvery a pôžičky, na ktoré odporca poukazoval sa na plnení vyživovacej povinnosti žiadnym spôsobom neodrazili a preto na ne súd neprihliadol. Navrhovateľ býva v byte so svojou matkou a dospelým starším bratom. Pokiaľ ide o možnosti brigády, tieto sú obmedzené skutočnosťou, že navrhovateľ sa zúčastňuje prednášok dopoludnia aj poobede, pričom nebýva v meste, v ktorom chodí do školy, takže je časovo obmedzený privyrábať si brigádami. Odporca nepredložil žiaden dôkaz ani neuviedol žiadnu skutočnosť v čom je jeho finančná, sociálna situácia odlišná od situácie v čase rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v roku 2011.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolatelia použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľa a odporcu sú dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom konania na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 13P 299/2012 je návrh navrhovateľa na určenie výživného od odporcu vo výške 350,- eur s účinnosťou od 10.05.2012.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len „zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku, a v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. i uznesenia (použitých s odkazom na § 251 ods. 4 O.s.p.), súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti samotného výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho

rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a jeho odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t.j. musí byť preskúmateľné.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je potom aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie citovaného ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že prvostupňový súd nevykonal dostatočné dokazovanie, resp. dokazovanie, ktoré vykonal v odôvodnení rozhodnutia žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Celé odôvodnenie bolo zamerané na osvojenie si rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v predchádzajúcom konaní, pričom z obsahu spisu vyplýva, že ide o rozhodnutie Okresného súdu Pezinok sp. zn. 11P 487/2008-508 zo dňa 19.10.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP 374/2011-559 zo dňa 03.05.2011, ktorým súd určil odporcovi výživné za obdobie od 01.04.2008 do 13.09.2010 na navrhovateľa sumou 350,- eur mesačne. Zdôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu osvojením si záverov predchádzajúceho rozsudku, ktoré sa týkalo obdobia od 1.4.2008 do 13.9.2010, bez zhodnotenie pomerov aktuálnych pre určenie výživného od 10.5.2012, odvolací súd považuje za nesprávny. V odôvodnení rozhodnutia súd neuviedol aké sú odôvodnené potreby navrhovateľa, možnosti a schopnosti odporcu, pomery matky navrhovateľa, súd sa nezaoberal životným štandardom odporcu a matky navrhovateľa. Absolútne nepreskúmateľné je rozhodnutie súdu o určení zročného výživného, pretože výška nie je odôvodnená, postup ako súd dospel k výške 2.700,- eur nie je uvedený a absentujú dôvody prečo povolil splátky vo výške 100,- eur mesačne.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je preto pre jeho nedostatočné odôvodnenie a pre nezistenie základných rozhodujúcich skutočností potrebné považovať za zmätočné, nepreskúmateľné a arbitrárne.

V dôsledku vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., keďže takýmto postupom súdu sa odňala účastníkom možnosť konať pred súdom, zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude opätovne vyhodnotiť všetky okolnosti daného prípadu, doplniť dokazovanie so zameraním na zistenie pomerov tak na strane navrhovateľa ako aj na strane odporcu, výsledky už vykonaného dokazovania bude potrebné vyhodnotiť jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s § 157 ods. 2 odôvodniť vo všetkých výrokoch. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o trovách konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.